Ngày: 03/11/2021

LUYỆN TẬP MỘT SỐ KIẾN THỨC VỀ GIẢI PHƯƠNG TRÌNH VI PHÂN, SAI PHÂN, VỀ SƠ ĐỒ KHỐI HỆ THỐNG

Bài 1: Chứng minh rằng nếu $y_1(t)$ và $y_2(t)$ đều là nghiệm của phương trình vi phân hệ số hằng số tuyến tính (LCCDE) thuần nhất

$$\frac{dy(t)}{dt} + ay(t) = 0$$

thì $y_3(t)=\alpha y_1(t)+\beta y_2(t)$ (với α và β là hai hằng số) cũng là nghiệm của phương trình này.

Bài 2: Cho phương trình (LCCDE)

$$\frac{d^2y(t)}{dt^2} + 3\frac{dy(t)}{dt} + 2y(t) = 0$$

- (a) Tìm nghiệm dạng y=est của phương trình.
- (b) Xác định biểu thức biểu diễn họ các nghiệm của (a) (Gợi ý: dựa vào kết quả câu 1)

Bài 3: Cho phương trình (LCCDE)

$$\frac{dy(t)}{dt} + \frac{1}{2}y(t) = x(t), \quad x(t) = e^{-t}u(t)$$

- (a) Tìm biểu thức biểu diễn họ các nghiệm thuần nhất
- (b) Giả thiết hệ LTI nhân quả (lối vào là tín hiệu phía phải thì lối ra cũng là tín hiệu phía phải), tính lối ra của hệ thống có dạng y₁(t)= e⁻tu(t) khi lối vào là x(t).
- (c) Bằng cách thay

$$y_1(t) = [2e^{-t/2} - 2e^{-t}]u(t)$$

vào LCCDE, CMR đây là một nghiệm của phương trình.

Bài 4:

Xác định nghiệm thuần nhất của các phương trình vi phân sau:

(a)
$$5\frac{d}{dt}y(t) + 10y(t) = 2x(t)$$

(b)
$$\frac{d^2}{dt^2}y(t) + 6\frac{d}{dt}y(t) + 8y(t) = \frac{d}{dt}x(t)$$

(c)
$$\frac{d^2}{dt^2}y(t) + 4y(t) = 3\frac{d}{dt}x(t)$$

(d)
$$\frac{d^2}{dt^2}y(t) + 2\frac{d}{dt}y(t) + 2y(t) = x(t)$$

(e)
$$\frac{d^2}{dt^2}y(t) + 2\frac{d}{dt}y(t) + y(t) = \frac{d}{dt}x(t)$$

Bài 5:

Xác định nghiệm thuần nhất của các phương trình sai phân sau:

(a)
$$y[n] - \alpha y[n-1] = 2x[n]$$

(b)
$$y[n] - \frac{1}{4}y[n-1] - \frac{1}{8}y[n-2] = x[n] + x[n-1]$$

(c)
$$y[n] + \frac{9}{16}y[n-2] = x[n-1]$$

(d)
$$y[n] + y[n-1] + \frac{1}{4}y[n-2] = x[n] + 2x[n-1]$$

Bài 6:

Xác định nghiệm riêng của các phương trình vi phân sau:

(a)
$$5\frac{d}{dt}y(t) + 10y(t) = 2x(t)$$

(i)
$$x(t) = 2$$

(ii)
$$x(t) = e^{-t}$$

(iii)
$$x(t) = \cos(3t)$$

(b)
$$\frac{d^2}{dt^2}y(t) + 4y(t) = 3\frac{d}{dt}x(t)$$

(i)
$$x(t) = t$$

(i)
$$x(t) = t$$

(ii) $x(t) = e^{-t}$

(iii)
$$x(t) = (\cos(t) + \sin(t))$$

(c)
$$\frac{d^2}{dt^2}y(t) + 2\frac{d}{dt}y(t) + y(t) = \frac{d}{dt}x(t)$$

(i)
$$x(t) = e^{-3t}u(t)$$

(ii)
$$x(t) = 2e^{-t}u(t)$$

(iii)
$$x(t) = 2\sin(t)$$

Bài 7:

Xác định nghiệm riêng của các phương trình sai phân sau:

(a)
$$y[n] - \frac{2}{5}y[n-1] = 2x[n]$$

(i) $x[n] = 2u[n]$
(ii) $x[n] = -\left(\frac{1}{2}\right)^n u[n]$
(iii) $x[n] = \cos\left(\frac{\pi}{5}n\right)$
(b) $y[n] - \frac{1}{4}y[n-1] - \frac{1}{8}y[n-2] = x[n] + x[n-1]$
(i) $x[n] = nu[n]$
(ii) $x[n] = \left(\frac{1}{8}\right)^n u[n]$
(iii) $x[n] = \left(\frac{1}{8}\right)^n u[n]$
(iv) $x[n] = \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n]$
(c) $y[n] + y[n-1] + \frac{1}{2}y[n-2] = x[n] + 2x[n-1]$
(i) $x[n] = u[n]$
(ii) $x[n] = u[n]$
(iii) $x[n] = \left(\frac{-1}{2}\right)^n u[n]$

<u>Bài 8</u>:

Xác định lối ra của hệ thống LTI liên tục được mô tả bởi PT vi phân và các điều kiện ban đầu sau:

(a)
$$\frac{d}{dt}y(t) + 10y(t) = 2x(t),$$

 $y(0^{-}) = 1, x(t) = u(t)$
(b) $\frac{d^{2}}{dt^{2}}y(t) + 5\frac{d}{dt}y(t) + 4y(t) = \frac{d}{dt}x(t),$
 $y(0^{-}) = 0, \frac{d}{dt}y(t)|_{t=0^{-}} = 1, x(t) = \sin(t)u(t)$
(c) $\frac{d^{2}}{dt^{2}}y(t) + 6\frac{d}{dt}y(t) + 8y(t) = 2x(t),$
 $y(0^{-}) = -1, \frac{d}{dt}y(t)|_{t=0^{-}} = 1, x(t) = e^{-t}u(t)$
(d) $\frac{d^{2}}{dt^{2}}y(t) + y(t) = 3\frac{d}{dt}x(t),$
 $y(0^{-}) = -1, \frac{d}{dt}y(t)|_{t=0^{-}} = 1, x(t) = 2te^{-t}u(t)$

<u>Bài 9</u>:

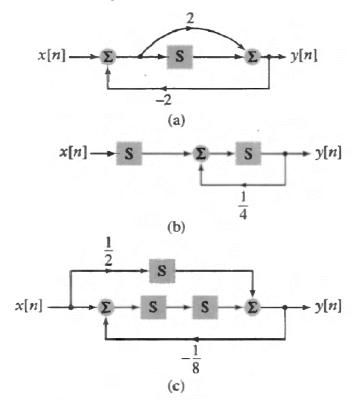
Xác định lối ra của hệ thống LTI rời rạc được mô tả bởi PT sai phân và các điều kiên ban đầu sau:

(a)
$$y[n] - \frac{1}{2}y[n-1] = 2x[n],$$

 $y[-1] = 3, x[n] = \left(\frac{-1}{2}\right)^n u[n]$
(b) $y[n] - \frac{1}{9}y[n-2] = x[n-1],$
 $y[-1] = 1, y[-2] = 0, x[n] = u[n]$
(c) $y[n] + \frac{1}{4}y[n-1] - \frac{1}{8}y[n-2] = x[n] + x[n-1],$
 $y[-1] = 4, y[-2] = -2, x[n] = (-1)^n u[n]$
(d) $y[n] - \frac{3}{4}y[n-1] + \frac{1}{8}y[n-2] = 2x[n],$
 $y[-1] = 1, y[-2] = -1, x[n] = 2u[n]$

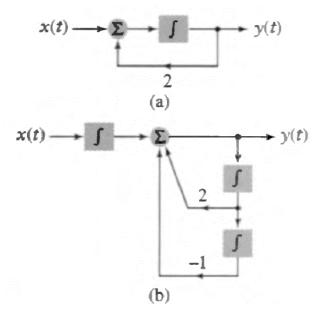
Bài 10:

Xác định phương trình sai phân mô tả các hệ thống sau:

<u>Bài 11</u>:

Xác định phương trình vi phân mô tả các hệ thống sau:

Bài 12:

Vẽ sơ đồ khối trực tiếp I và trực tiếp II thực thi hệ thống mô tả bởi các phương trình sai phân sau:

(a)
$$y[n] - \frac{1}{4}y[n-1] = 6x[n]$$

(b) $y[n] + \frac{1}{2}y[n-1] - \frac{1}{8}y[n-2] = x[n] + 2x[n-1]$
(c) $y[n] - \frac{1}{9}y[n-2] = x[n-1]$
(d) $y[n] + \frac{1}{2}y[n-1] - y[n-3] = 3x[n-1] + 2x[n-2]$

Bài 13:

Biến đổi các phương trình vi phân sau sang dạng tích phân và vẽ sơ đồ thực thi dạng trực tiếp I và trực tiếp II của các hệ thống sau:

(a)
$$\frac{d}{dt}y(t) + 10y(t) = 2x(t)$$

(b)
$$\frac{d^2}{dt^2}y(t) + 5\frac{d}{dt}y(t) + 4y(t) = \frac{d}{dt}x(t)$$

(c)
$$\frac{d^2}{dt^2}y(t) + y(t) = 3\frac{d}{dt}x(t)$$

(d)
$$\frac{d^3}{dt^3}y(t) + 2\frac{d}{dt}y(t) + 3y(t) = x(t) + 3\frac{d}{dt}x(t)$$